

NAUJENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, January 10, 1980

Nr. 7

UŽDARĖ RUSŲ KONSULATĄ NEW YORKE

- IRANĄ VALDO TERORISTŲ GAUJA, - PAREISKĖ PREZIDENTAS CARTERIS

KRAŠTĄ VALDO NE MULA CHOMEINI, BET AMERIKOS
AMBASADĄ FAGROBUSIEJI TERORISTAI

WASHINGTON, D.C. — Sun-
ku pasakyti, kas šiandien valdo
Iraną, — pareiskė prezidentas
Carteris. laikraštininkams. —
Daugelis manė, kad kraštą val-
do mulla Chomeini, bet dabar
aiškėja, kad kraštą valdo kelios
teroristinės grupės, kurios nes-
laiko jokių įstatymų ir jokių su-
sitarimų. Dabartiniu metu nėra
jokios prasmės taikyti sankcijų,
nes krašte nėra valdžios, galin-
čios rūpintis krašto reikalais.
Teks rūpintis kitomis priemo-
nėmis suimtiems Amerikos pi-
liečiams gelbėti.

Prezidentas nepasakė, kokias
priemones jis planuoja naudoti,
bet iš visko atrodo, kad tos prie-
monės dar nėra pakankamai
aiškos.

AFGANISTANO OKUPACIJA PAVEIKIA IRANĄ

Paskutinės žinios, ateinančios
iš Irano, sako, kad Afganistano
okupacija ir labai žiaurus elge-
sys su vietos gyventojais labai
smarkiai paveikė Irano politi-
kus ir islamo „revolucionie-
rius“. Jie pajuto, kad Sovietų
karo jėgos gali labai lengvai
pavergti visą kraštą.

Mulla Chomeini, kelis kartus
reikavęs, kad jo įsakymai bū-
tų pildomi, pasitraukė dviejų
savaičių poilsui. Jis tvirtina,
kad jis išvažiuojo į jo dvarą
Qoni miestelyje, kur jis privalo
apsigalvoti. Atrodo, kad mulla
pasijuto bejėgis, nes visa eilė ti-
kybinių ir revoliucinių ele-
mentų nesirengia jo klausyti.

ŠIŲ PARTIZANŲ PRIEŠ KURDUS

Artimieji mulos Chomeinio
bendradarbiai tvirtina, kad mulla
Chomeini norėtų siųsti gerai
ginkluotus partizanus prieš
Azerbeizano kurdus, kuriems
dabartiniu metu vadovauja mu-
la Šariat Madari. Jis jau yra pa-
sakęs kelias kalbas prieš mulla
Chomeinį ir kritikavęs islamo
konstituciją, kuri nori mulla
Chomeinį palikti Irano valdovų
iki gyvos galvos. Mulla Šariat
Madari yra priešingas tokiai
tvarkai, nors pastaruoju metu
jis kiek sušvelnino savo pasi-
priešinimą ir prašė iranietis
išvengti išsiskirstymo į kraštuti-
nes jėgas.

Pačių „revolucionierių“ tar-
pe yra didokas skaičius šįjūtų,
kuriems labiausiai rūpi galima
Sovietų okupacija. Daugelis bi-

KABULĖ ZUDO POLI- TINIUS PRIEŠUS

KABULAS, Afganistanas. —
Pranešimai iš Kabulo sako, kad
Babrakas Karmal naudoja to-
kius pačius valdymo metodus,
kokių naudojo H. Amin. Kar-
mal pirmame savo pranešime
sakė, kad jis išleisdžia iš kalė-
jimo visus politinius kalinius,
bet taip nepadarė. Jis paskelbė,
kad išleis iš kalėjimo 2,000 ka-
linių, bet pirmą juos patikrino
speciali komisija, sudaryta iš at-
vykusių Sovietų specialistų.

Sovietų kariai užėmė visus
svarbesnius strateginius kelius.
Vietomis įvyko susirėmimų su
kovojančiais musulmonais, bet
senais savo ginklais jie nepa-
jėgia pasipriešinti Sovietų da-
liniams, turintiems modernius
šautuvus, tankus, artileriją ir
lėktuvus.

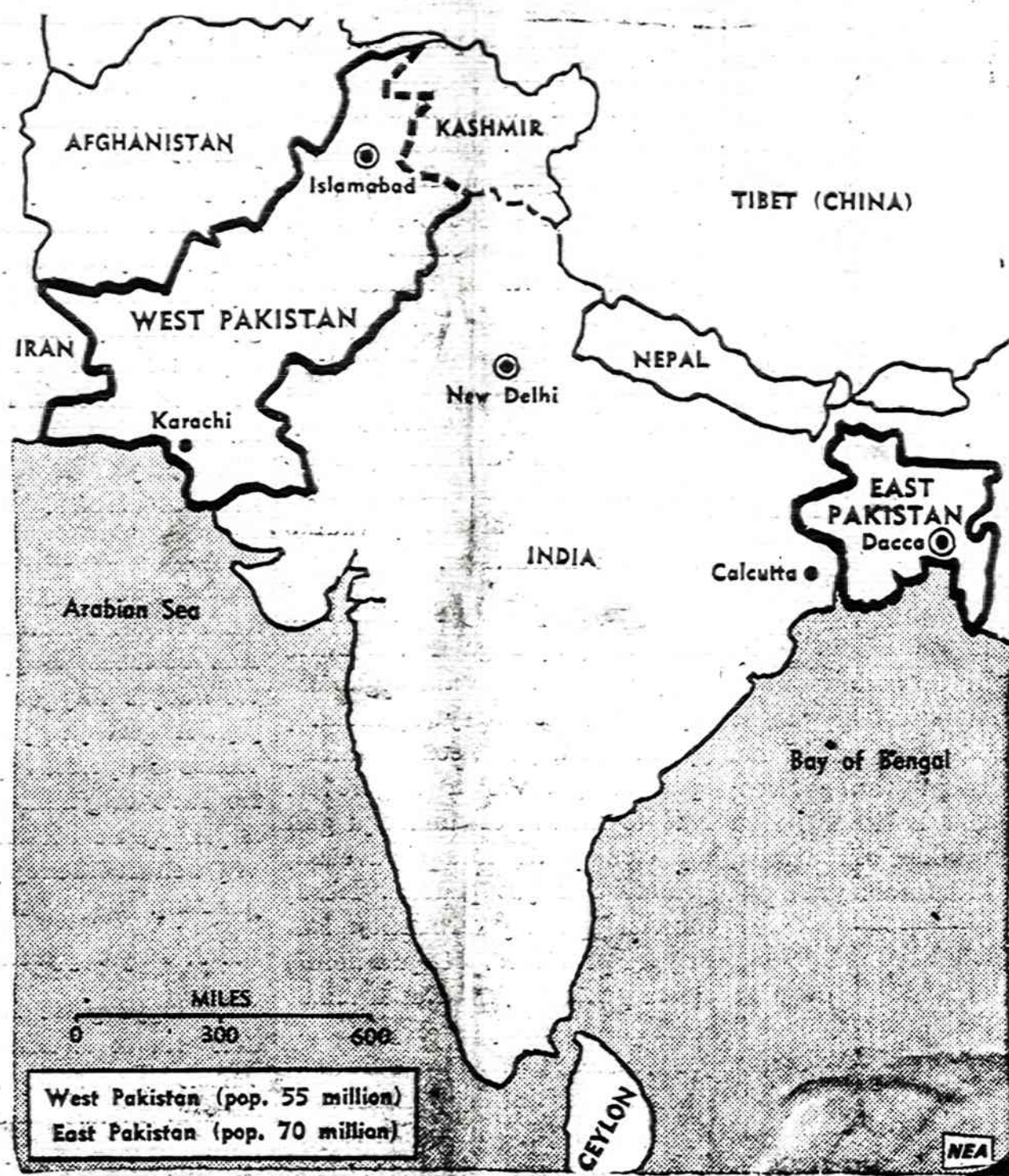
Invazija prasidėjo be šūvio

Afganistano okupacija prasi-
dėjo beveik be šūvio. Ją pradė-
jo lėktuvai, atvežę kareivius ir
apsaugos priemones į Kabulo
aerodromą. Ten ne viena kartą
ryte nusileisdavo Sovietų karo
lėktuvai, o vakare jie pakildavo
ir išskrisdavo į šiaurę. Lėktuvai
atskrisdavo ir išskrisdavo su
prezidento Amino ir Sovietų ka-
riuomenės vadovybės žinia. Su-
sidarius pavojui, iš Kabulo aero-
dromo pakildavo visi Kabule
buvusių Sovietų pareigūnų žmo-
nos ir vaikai. Sovietų kariai
naudodavo Kabulo aerodromo
šiaurinę dalį.

Pirmieji karo transporto lėk-
tuvai atvežė karius aerodromui
užimti, apsaugai paruošti ir ap-
saugoti kitus lėktuvus. Kada
buvo užimtas aerodromas, ka-
riuomenės dalinys užėmė Kabu-
lo radijo stotį. Stotį saugojo Af-
ganistano kariai buvo suimti ir
padėti į kareivines.

Prezidentas Carteris įsakė
rusams uždaryti Sovietų
konsulatą New Yorke
ir važiuoti namo.

Sovietų kariai užėmė Afganistaną, ruošia prie Pakistano, palikdami Irano pasienį

STEIGIAMOS BAZĖS SULAIKYTI SOVIETUS ARTIMUOSE RYTUOSE

BAZĖSE BŪTŲ NE TIK KARININIŲ REIKMENŲ TIE-
KIMO SANDĖLIAI, BET IR KOVOS DALINIAI

WASHINGTON. — Raudono-
sios armijos invazija į Afganis-
taną verčia amerikiečius paspar-
tinti karinių bazių steigimą Ar-
timuose Rytuose ir jiems arti-
muose kraštuose. Gerai infor-
muotų sostinės sluoksnių žinio-
mis JAV misijos tuo reikalu lan-
kėsi Omane, prie Persijos įlan-
kės, taip pat Afrikos artimose
valstybėse — Somalyje ir Keni-
joje, esančiose Rago iškylulyje.
Misijos baigė pasitarimus Kalė-
dų savaitgalį, tuo pat metu,
kai Raudonoji armija įžengė į
Afganistaną, tuo priartėdama
prie Artimųjų Rytų.

Bazėse numatoma laikyti 110
tūkstančių skubiems kovos
veiksams paruoštų karių su
atitinkamais ginklais bei prie-
monėmis vykti į krizių bei kriti-
škas vietas šioje srityje. Taip
pat būtų medžiagų bei karinių
reikmenų sandėliai su priemo-
nėmis ir atitinkamu personalu.
Vedamos derybos su Anglija
dėl bazių praplėtimo Indijos
vandenynne esančioje Diego Gar-
cia saloje. Egipto prezidentas
Anwar Sadatas, reikalui esant,
pažadėjo leisti naudoti kari-
nės operacijoms turimus įren-
gimus.

Minimų bazių steigimas ap-
tartinamas tik principiniai. Sąlygos
yra studijuojamos ir tikimasi,
kad bazės bus įsteigtos šių me-
tų pavarai. Mombasa uostas
Kenijoje bus naudojamas JAV
laivyno operacijoms. Somalyje
buvusi Sovietų karinė bazė prie
Berberos miesto bus praplėsta
ir naudojama aviacijos ir para-
truperių veiksmams, gi Mesirah

sala Omane — visų ginklų rū-
šių kombinacijoms, taip pat ka-
rių transportui.

SEN. PERCY NUMATO PASAULIUI PAVOJŲ

SPRINGFIELD, Ill. — Sovietų
įsiveržimas Afganistaną Ameri-
kai pastato prieš didesnę pavojų,
negu ji buvo patekusi per
visą Antrojo Pasaulinio karo
laikotarpį, — pasakė senatorius
Charles H. Percy. — Atrodo,
kad Sovietai nepasitenkins vien
Afganistano okupavimu, bet jie
tuojau pat gali pradėti veržtis
per Iraną į Afganistaną į šilto-
jo vandens uostą Pietų Omane.
Čia jie sudarys labai didelę grė-
smę Hormuro sąsiauriui ir užkirs
Irano ir Saudi Arabijos naftos
tanklaivių plaukimui kelią į Va-
karų Europą, JAV ir Japoniją.

TROKSTA PATYRUSIŲ LAIVYNO SPECIALISTŲ

Admirolas Thomas B. Hay-
ward nusiskundė Jungtinių ka-
rių štabo viršininkui, kad
JAV nepaėmė nei tinkamų jū-
ros laivynui karių specialistų,
nei nepajėgė pastatyti reikiamų
karo laivų, nes tam reikalui nu-
matyti pinigai nuėjo samdytos
kariuomenės algoms mokėti.
Kongrese kilo šiuo reikalu susi-
rūpinimas.

— Kinija ir visa eilė kitų val-
stybių, įskaitant Egiptą, yra pa-
siruošę pirkti jaus, kuriuos pre-
zidentas Carteris dėl įvykių Af-
ganistane uždraudė parduoti
rusams.

AFGANISTANO PREZIDEN- TAS BUVO SUŠALDAS

Perversmo metu Afganistano
prezidentas H. Aminas buvo su-
imtas ir nebuvo kas galėtų pasi-
priešinti invazijai — rusiškai
Sovietų kariuomenei. Kada pa-
aiškėjo, kad prezidentas Aminas
vis dėlto buvo priešingas Sovietų
invazijai, tai jis buvo nušau-
tas. Afganistano valstybės apa-
ratas buvo be galvos. Buvo ka-
riuomenė, bet nebuvo prezidento,
kuris įsakyti kariuomenei
 gintis. Tikrai keliose vietose Af-
ganistano kariai pasipriešino
Sovietų karo jėgoms. Niekad
ankščiau Sovietų planuotojai ne-
turėjo tokių tikslų informacijų
apie Afganistano vadus, kaip tas
žinias turėjo ši kartą.

Kiekvieną dieną vyksta susi-
rėmimai su Sov. Sąjungos ka-
riais, bet žuvusiųjų skaičius ne-
siekia tūkstančių. Rusai, primet-
dami Afganistanui savo siste-
mą, pavergs milijonus gyven-
tojų.

DOLERIS PER NAKTĮ SUSTIPRĖJO

NEW YORK. — Antradienį
prezidentas Carteris uždarė So-
vietų konsulatą New Yorke ir
uždraudė Sovietų lėktuvams
skristi į New Yorką. Ši nedide-
lės svarbės žinia smarkiai pavei-
kė pinigų biržą ir pakėlė do-
lerio vertę. Antradienį sustiprė-
jės doleris buvo ir vėl gauda-
mas. Žmonės ne tiek rūpinosi
ieškoti aukso, kiek dolerį.
Niekam ne paslaptis, kad
griežtesnis prezidento Carterio
pareiškimas ir logiška JAV po-
zicijos gynyba aiškiai rodo, kad
doleris atsigaavo.

— Irano turkmenai atsisako
klausyti islamo konstitucijos,
o mulla Chomeinio nepripažįs-
ta prezidentu.

PREZIDENTAS UŽDARĖ RUSŲ KONSULATĄ NEW YORKE

SOVIETŲ ŽYGIS AFGANISTANAN SUDARO
PAVOJŲ PASAULIO TAIKAI

WASHINGTON, D.C. — Pre-
zidentas Carteris antradienį,
sausio 8 dieną, įsakė Sovietų
valdžiai tuojau uždaryti Sovietų
konsulatą New Yorke, o tuo
pačiu metu konsulate dar buvu-
siems Sovietų tarnautojams įsa-
kė tuojau išvažiuoti iš JAV.
Tuo pačiu metu prezidentas
įsakė Amerikos konsului Kijeve
uždaryti įstaigą, o tarnauto-
jams liepė grįžti į Ameriką.

Prezidentas yra įsitikinęs,
kad Sovietų valdžia, siųsdama
kariuomenę į Afganistaną, lau-
žo tarptautinius įstatymus ir
sudaro didelį pavojų pasaulio
taikai. Prezidentas reikalauja
tuojau atšaukti Sovietų karo jė-
gas iš Afganistano.

Tuo pačiu metu Valstybės de-
partamentas įsakė visiems So-
vietų pareigūnams, aptarnau-
siems Sovietų konsulatą New
Yorke, tuojau išvažiuoti iš Ame-
rikos. Prezidentas Carteris, ap-
tars klausimą su kabineto na-
riais ir saugumo pareigūnais,
nutarimą uždaryti konsulatą
paskelbė ryte, o po pietų atsakin-
gi pareigūnai jau dabojo, kad
prezidento įsakymas tuojau bū-
tų vykdomas.

Antradienį išėjo dar vienas
įsakymas pakraščių sargybos
uždrausti Sovietų žvejų laivams
žuvaui Amerikos teritoriniuose
vandenynse. Šitas įsakymas lie-
čia ne tik ilgą ir platų Atlanto
pakraštį, bet ir didžiausius van-
denyno plotus šiaurės Atlante
bei Pacifiko pakraščiais. Alias-
koje trys pakraščių sargybos
laivai išplaukė į žvejybos sritį
ir pranešė Sovietų žvejams pre-
zidento įsakymą. Šie žvejai ga-
lės užbaigti gaudyti savo nu-
statytą kvotą, bet vėliau čia nebe-
galės grįžti.

Prezidentas Carteris antra-
dienį taip pat įsakė Sovietų
transporto lėktuvams nesikristi į
New Yorke aerodromą. Prezi-
dentas jau ankščiau norėjo im-
tis šio žingsnio, bet vis atidė-
lėjo. JAV buvo pasirašiusius
susitarimą leisti Amerikos lėk-
tuvams pasiekti Maskvą, o So-
vietų lėktuvams važti keleivius
į New Yorką. Kurį laiką kelei-
vių pasikeitimas buvo tvarkin-
gas, bet paskutiniu metu Sovietų
policija pradėjo kabinėtis
prie lėktuvų kapitonų ir tarnau-
tojų. Be to, Sovietų agentai re-
kalavo, kad Sovietų keleiviai
naudotų tikiai Sovietų lėktuvus.
Tuo reikalu buvo pareikštas
protestas, bet jis nieko nepadė-
jo. Amerikos transporto bendro-
vės nustojo skridusios į Mask-
vą, o prezidentas Carteris an-
tradienį uždraudė Sovietų lėk-
tuvams važti keleivius į New Yorką.
Be to, Sovietų keleiviniai lėk-
tuvai padėjo išvežti keleivius,
kurie nenorėjo grįžti į Sovietų
Sąjungą.

Amerikos transporto bendro-
vės, negaudamos Sovietų kelei-
vių, padarė kelis skridimus tuš-
čiomis. Į Rusiją nuvažiuodavo
pilnais lėktuvais, bet iš Rusijos
grįždavo tuščiais, todėl ir uza-
dė lėktuvų linijas į Maskvą. Be
to, lakūnams nepatiko nuolatini-
nis Sovietų pareigūnų klausinė-
jimas, kuris kartais net įkūrė-
davo. Sustabdžius Amerikos
skridimus į Maskvą, vien tik
Sovietų lėktuvai iš Maskvos ga-
lėdavo pasiekti New Yorką. Pre-
zidentas Carteris sustabdė ir šį
grynai rusišką keleivių vežio-
jimą.

Prezidentas Carteris yra nu-
tars imtis priemonių prieš So-
vietų vadų vienšališkus bend-
ravimo metodus.

AFGANISTANO PARTIZANAI NORI MODERNIŲ GINKLŲ

Washington Post korespon-
dentas Edmund Cody lankėsi
partizanų kontroliuojamoje Af-
ganistano teritorijoje. Jis buvo
partizanų būstinėse, matė jų se-
nus ginklus, primityvias gyve-
nimo sąlygas ir stebėjosi jų le-
gendarine drąsa ir pasiryžimu
kovoti prieš moderniais ginklais
ginkluotus Sovietų karius.

Partizanų gretas papildė Af-
ganistano armijos kariai, bet
daugumoje ginkluoti tik šautu-
vais. Labiausiai jiems trūksta
prieštankinių ginklų ir priešlėk-
tuvių raketų bei pabūklų, ku-
riuos jie priimtų iš bet kur.

Buvęs gimnazijos direktorius
ir chemijos mokytojas, dabar
tapęs partizanu, pareiškė: „Ru-
sai žaidžia su ugnimi. Jei turė-
tume ginklų, mes juos nugalė-
tume. Mums reikalingi tik gink-
lai. Mes nenorime jokios inter-
vencijos“.

TEISEJAS W. DOUGLAS RIMTAI SERGA

WASHINGTON, D.C. — Bu-
vęs Aukščiausiojo teismo teisė-
jas William O. Douglas guli
Walter Reed ligoninėje. 82 me-
tų amžiaus buvusio teisėjo svei-
kata labai silpna. Ligoninėn tei-
sėjas Douglas buvo nuvežtas
gruodžio 24 dieną, kada ji sun-
kiai prisipaudo kvėpavimo takų
užkrėtimas.

CYRUS VANCE
Secretary of State

Sekretorius Vance Jungtinėse
Tautose vadovauja organi-
zui ir buvo prieš Sovietų
įsitarimą pavergti visą
Persijos įlanką.

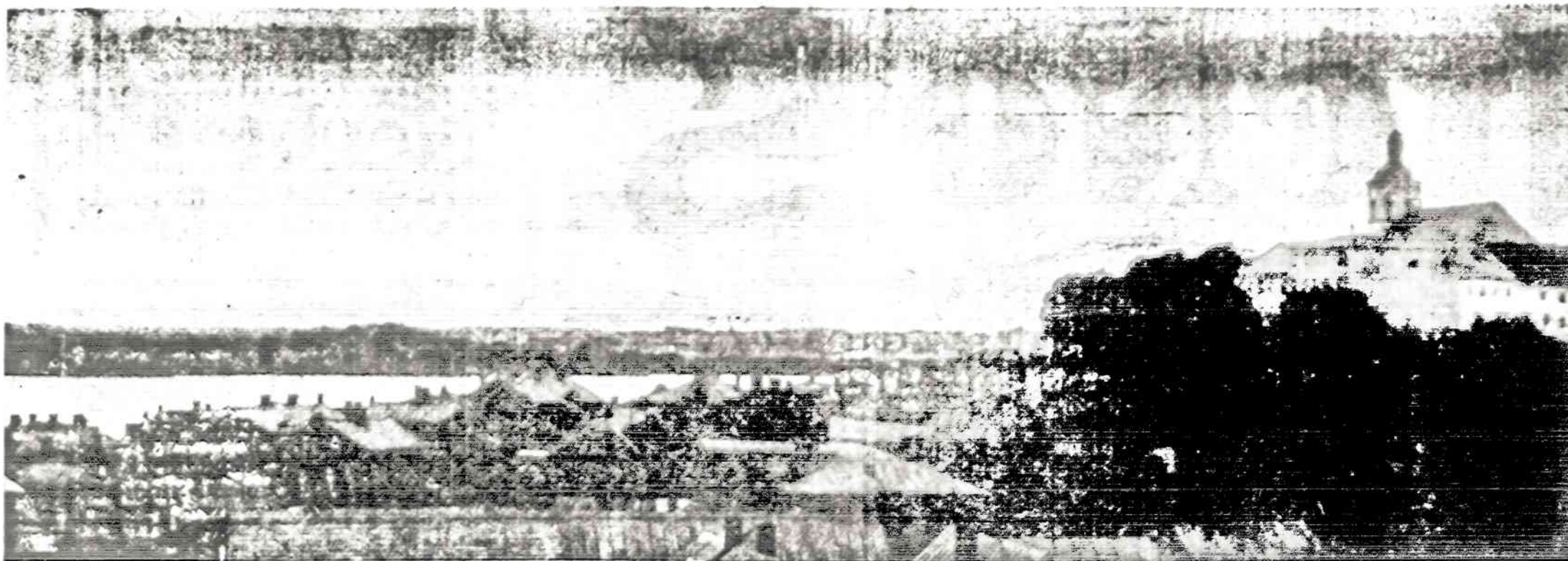
pilnais lėktuvais, bet iš Rusijos
grįždavo tuščiais, todėl ir uza-
dė lėktuvų linijas į Maskvą. Be
to, lakūnams nepatiko nuolatini-
nis Sovietų pareigūnų klausinė-
jimas, kuris kartais net įkūrė-
davo. Sustabdžius Amerikos
skridimus į Maskvą, vien tik
Sovietų lėktuvai iš Maskvos ga-
lėdavo pasiekti New Yorką. Pre-
zidentas Carteris sustabdė ir šį
grynai rusišką keleivių vežio-
jimą.

Prezidentas Carteris yra nu-
tars imtis priemonių prieš So-
vietų vadų vienšališkus bend-
ravimo metodus.

KALENDORĖLIS

Sausio 10: Jutė, Vilhelmas,
Ragailė, Gražulys, Givnilis.
Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:38.
Oras vėjūtas, snigs.

Telsių miestas fotografuotas Lietuvos Nepriklausomybės metais

J. KUPRIONIS AIŠKINASI IŠ AUKŠTYBIŲ

Prof. Jonas Kuprionis, būdamas Lietuvių žurnalistų Sąjungos pirmininku, važinėjo pavergtu Lietuvos ir pripasakojo nežurnalistinių dalykų. Jis buvo pusetinai papasakoti, kas jį vertė imtis neįprastų žingsnių, bet nesiteikė to padaryti. Vietoj visiems suprantamo paaiškinimo, prof. Kuprionis paskutiniame žurnalistų sąjungos organe įdėjo tokį, daugeliui nesuprantamą pasiaiškinimą. Atsakymą pavadino "žurnalistų sąjungos vaidmuo išeivijoje".

N. Red.

(Tęsinys)

Žurnalistinės etikos klausimas vėrus ir net pramanytas vieni žurnalistų sąjungos įstatų kiti puolimus, daroma kone išimtinai per spaudą. Didysis mūsų pedagogas Stasys Šalkauskis apie spaudą yra pasakęs: "Spauda yra viena stipriausių priemonių, ji barsto gyvybės ir mirties sėklą".

Reikia džiaugtis, kad mūsų spauda absoliutė daugumoj yra pozityvi, kūrybinga ir atlieka labai svarbų darbą visam lietuviškam reikalui. Tai nuopelnas taurių spaudos darbuotojų. Bet turime ir kitokių apraiškų, kurios išeivijos gyvenimą apkar-

na ir visos tautos padėti silpnina. Blogų pavyzdžių turime ir iš amerikiečių, kuriems "freedom" yra įgavęs jau net savęs žalojimo, jei dar ne susinaikinimo formą. Laikau iš jų spaudos keltą iškarpy, kur niekinamas net pats prezidentas. Prieš kelis metus viename laikraštyje korespondentas ant prezidento Eisenhowerio drebė: "He's just a lousy liar..." (jis yra vien tik utėlius melagis). Kitą kartą negras Brown prezidentą Johnsoną išvadina "laukiniu pasiutusiu šuniu". Ir tiems "gražbiams" už tai niekas nieko. Matant tokius pavyzdžius ir mūsų tūlam tautiečiui nieko nebereikia drėbti užgaulių žodžių, niekinanti mūsų veiksmus ar kuriuos, kad ir labai taurius, veikėjus. Organizacijos turi garbės teisę, bet tūlas "išminčius" laiko save didesniu autoritetu negu specialiai rinktas kolektyvas, ir vietoj pagarbos jis jį suniekina.

O viešųjų teismų taip pat vengiama, nenorint kaštų ir nervų įtampos. Amerikiečiai, atrodo, su tokiais niekinimais yra apsi-

pratę, be to, jų kitokia padėtis. Dažniausiai tai oficialiai renkami apmokamom tarnybom pareigūnai, pozicijos pasekiamos konkurencijos keliu. Kas čia su dirbančiais lietuviškoje veikloje. Jie dirba iš pasišventimo, aukodami laiką ir energiją, ir tokiems jau sunku būti dvigubai idealistais: aukotis darui ir pakeiti apkalbas. Dėl to daugelis padorių ir pajėgių veikėjų šis nuo visuomeninio darbo saimasi. Kėvoni su tokiu destruktivumu reikšiniu sunku riko budo ir lesto menanteo, o, tūk spaudai kasandčių, tūk tokių mečiagų spaudsmandžių, žmonių visada atsirast. žymūs spaudos veikėjai vokiečiai išriska tokius žmones pavadinu "spaudos banditais".

Kokioje padėtyje atsiduria žurnalistų sąjunga ir visi kurie jai priklauso? Juk tai organizacija, kuri atstovauja spaudai. Ją refleksiuoja visokios mūsų spaudos gerovės ir negerovės. Nuo to kiek ši organizacija gali kviesti vieną ar kitą pakeitį, priklauso ir jos paetis. Tiesa, ne visi spaudoj dirbantieji šiai org-jai priklauso. Bet jau tiems, kurie priklauso, natūraliai tenka užduotys, laikytis organizacijos uždavinių. Tiesa, vienas iš mūsų sąjungos narių, papasakojęs apie savo nuomonę spaudos etikos klausimu, pasakė, kad "kaip dvasiškas žmogus iš praktikos, kad kalbėti apie etiką yra beveik beviškas dalykas". O liau, tačiau, pridėjo, kad kalbėti vis tiek turime, nes kitu atveju piktam būtų paneikimas atviras laukas pietis. Ir kaip žurnalistų sąjunga, — visiškos josios nariams pasidieka užduotys: džiaugdamiesi visos elės spaudos darbuotojų kultūrinu ir pozityviu darbu, kartu turime turėti drąsos panaudoti kiekvieną progą visai keiti balsą prieš panaudojamą spaudos savitarpį nesantaikai skleistį.

Vagies gudrybė

Automobilių vagis vieną pusę pavogto automobilio nudažydavo geltonai, o antrąją raudonai. Pagaliau jis buvo sugautas ir pristatytas teismui.

— Kodėl tu taip dažydavai pavogtus automobilius? — klausė teisėjas. Vagis atsakė:

— Kad liudininkų parodymai būtų skirtingi ir dėlto mane išteisintum.

KNOW YOUR HEART

Every hour, your heart puts forth enough energy to hoist a 150-lb. man to the roof of a 3-story building.

HELP YOUR HEART FUND
HELP YOUR HEART

J. VARCIUS

DAGYS KLAJOJA IR GALVOJA

1. Kūrėjai ir Bendruomenė

Lietuvių tautininkai, taisyti, poetai, spaudos darbuotojai, ir prasmingų eilėraščių, poemų ir epų.

savo gabumus nukreipė į poezijos sritį, sukurdamas turingų ir prasmingų eilėraščių, poemų ir epų.

3. Dailiojo žodžio kūryba

J. Dagis kūrybos Vokietijoje vairsius į viešumą išėjo vėlai. Daug ką jis nustebino 1977 m. išleides ir išdalines knyga "Dagys dejuoja ir dainuoja", nes visi jį žinojo tik kaip skulptorių. Tačiau toje knygoje buvo dar ne visa jo dailiojo žodžio kūryba. Prieš trejetą mėnesių pasirodė Toronto jo antroji eilutė užrašų knyga "Dagys klajoja ir galvoja", kuri suskirstyta net į 8 dalis: 1. Eilėraščiai, 2. Gyvenimo scena, 3. Darbas ir derlius, 4. Kiškelis bevalis, 5. Išvietintieji, 6. D. P. rūpesčiai, 7. Dagys galvoja ir 8. Skaitytiniai rašo. Skaitytinių dėmesį atkreipia keistokas abiejų knygų pavadinimas, kurio kilmė neaiški, neturi ryšio su jų turiniu. Tačiau prisimenant, kad J. Dagys yra dailininkas-skulptorius, kuris kaip ir kiti dailininkai savo kūrinius akcentuoja savo pavarde, nesunku suprasti, kad jis ir savo knyga pavadinu savo pavarde, išreikšdamas savo pergyvenimus tremties klajojimo metu ir savo samprotavimus normaliose gyvenimo sąlygose, suradus nuolatinę pastogę svetimame krašte.

J. Dagio naujoje knygoje "Dagys klajoja ir galvoja" randaime, be keleto neseniai parašytų, 27 eilėraščių iš stovyklinio ir vėlyvesnio vienatviško ir liūdno gyvenimo, kurie nepateko į pirmąją knygą. Iš šių eilėraščių labai įspūdingas 1975 m. sukurtas eilėraščių "Mano ranka", kuris, kaip skulptoriaus padaryta ranka iš marmuro, oavaiduoja visą žmogaus gyvenimą. Puikūs ir kiti eilėraščiai, kurie yra turiningi, prasmingi, skaitytiniai jaučia rimą gimnazijoje, kurią sekmingai baigęs studijavo 1921-1930 skulptūrą meno mokykloje, Kaune. Meno mokykloje J. Dagys pasireiškė kaip gausus skulptorius, su didele audumu auksu auksu kiekvieną aarą. turejo gilią vaizduotę ir kompozicinių minčių. Savo eiliuotoje autobiografijoje jis apie save taip dainuoja:

2. J. Dagio gyvenimo kelias

J. Dagys gimė 1905 m. gruodžio m. 16 a. Biržų apskr. ir vaicenuje, siepius kaime. 1919 — 1921 metais mokėsi Biržų gimnazijoje, kurią sekmingai baigęs studijavo 1921-1930 skulptūrą meno mokykloje, Kaune. Meno mokykloje J. Dagys pasireiškė kaip gausus skulptorius, su didele audumu auksu auksu kiekvieną aarą. turejo gilią vaizduotę ir kompozicinių minčių. Savo eiliuotoje autobiografijoje jis apie save taip dainuoja:

Poezija yra eiliuotinė mėninė kūryba. Gi kas yra menas ir meno kūryba Skyriuje "Dagys galvoja" jis aiškina, kad "menas nėra nei mokslas, vaizduojantis formų tapatybes, nei fotografinis gamtos vaizdų perdavimas. Menas yra kūryba, įkūnijimas išgyventų momentų bei apsi-reiškimų, ar gamtos nuotaikos pagavimas". Todėl ir J. Dagio eilėraščiai yra klasinės formos, daugumoje lyrinio, eleginio pobūdžio. Mes eiliniai mirtingieji vertiname tik tokią meno kūrybą, kurią galime suprasti. Mums beverčiai modernistų parodosse rodomi apmėinti skudurai, supinti gelžgaliai ar paveikslai sukurti iš dažų makalynės, be vaizdo, be turinio, kurie šiandien vadinami abstrakčiuoju menu. Šio modernaus meno atstovas Pablo Picasso apie save rašė: "Aš stengiuosi patenkinti kritikus nesuskaitoma eile mažų gudravimų, kuriais kritikai

juo mažiau suprastavo, juo labiau žavėdavosi. Šių skulptūrų, masyvių ir ornamentinių pjesinių dėka greitai aš pasidariau garsus. Giotto, Iktanas, nemorantais, Uoya buvo apieui tapytojai. As esu tik juokiaris, oet toks, kuris sukuria laiko avasiją ir toks, kuriam pasiseke pasinauoti savo bendra-taikų kvailumu, tūstumu ir veritybių nesupratimu". Ne ką ir genau būtų gauna atsietai ir apie modernųjų laikų poeziją, jos išnekinas klasinės eilavimo formos, be turinio, be vaizdo, ieskancijų sensacijų, bet nerandancijų skaitytųjų ir pri-tarejų. Todėl siame krašte mažiausia knygų išleidžiama is poezijos srities, nes ji moderni, abstrakti ir kaizin ar paciam knygos autonum yra suprantama. Todėl mūsų poeto J. Dagio eilėraščiai yra mums mieli ir artimi, nes skaitydami juos mes randame juose patys save.

Be šių eilėraščių šioje knygoje randame kelis ilgesnius aaykus, pavadinčius poemomis. Tai yra "Gyvenimo scena", kur jis trumpais posmais aptaria, pavaizduoja įvairių asmenų cnarakterius ir jų veiksmus. Gana originali yra didaktinė poema "Darbas ir derlius". Ją beskaitydamas ne tik pats auklėjiesi, bet matai kaip reikia ir kitus mokinti ir kokių išdavi ir netiketumų gali iš viso sulaukti. Įdomi, ilgoka pasakėja "Kiskeys bevalis", lengvai skaitoma ir suprantama, tinka ne tik mūsų maziems, bet ir tiems, kurie dažnai dėl tyrties nes vaunos trukumo patenka į vairius pavojus.

(Bus daugiau)

ŠOKIŲ BŪRELIS "RUTA"

Denverio tautinių šokių būrelis "Ruta" gyvuoja ir auga. Tenka pasirodyti įvairiomis progomis: Summerfest, Colorado Governor's Day, Octoberfest ir United Bank of Denver's "Christmas Around the World". Liepos mėnesį šoko lietuvių gegužinėje, gruodžio mėnesį Kalėdų eglutės parengime. Šių metų sausio mėn. "Rūta" yra pakviesta pasirodyti "Colorado Immigrants' Day" ir taip pat Vasario 16-tos dienos minėjime, kuriame dalyvaus ir Simas Kudirkas.

Šiuo metu "Rūta" su mokytoja Antanina Bulotiene ruošiasi keltonei į Čikagą dalyvaui tautinių šokių šventėje. Šis būrelis yra užregistruotas pas Colorado valstijos sekretorių ir JAV-Bių Internal Revenue Service. Būrelio pirmininkas Arvydas K. Jurašius, vicepirmininkė Aldona Bulotaitė ir išdinininkė Dalia Pliuskonytė tiki, kad toks susitvarkymas padės surinkti aukų keltonei į Čikagą.

Denverio šokėjai linki visiems sėkmės. Naujų metų proga ir iki pasimatymo šokių šventėje.

Algirdas M. Liepas

Dagys. Sėdintis vakare (Medžio drožinys)

— NAMIENOS, CHICAGO 3, ILL. Thursday, January 10, 1980

Announcing a new interest rate for U.S. Savings Bonds:

6 1/2%

Here's some great news for all Americans. On June 1, 1979, the interest rate on United States Savings Bonds, Series E and H, was increased to 6 1/2%.

This 6 1/2% rate will apply to new Bonds and to all outstanding ones, too. For Series E Bonds that have not reached original maturity of 5 years, the improved yield will be received as a bonus when the Bonds mature. For older Bonds and Notes, and for Series H Bonds, the increase takes effect with their next semiannual interest period, beginning on or after June 1, 1979. So you see,

Take stock in America.

Bonds are getting better all the time. This new 6 1/2% interest rate, together with the tax advantages available, makes Savings Bonds even more attractive.

And when you buy Savings Bonds through the Payroll Savings Plan at work, or the Bond-a-Month Plan where you bank, Bonds are still the most convenient, easiest, safest way to save.

If you haven't thought about Savings Bonds for awhile, this is the kind of news that should increase your interest. Bonds are a better buy than ever before.

DETROITO NAUJIENOS

INFORMACIJA APIE RUOSIAMĄ VASARIO 16-SIOS
MINĖJIMĄ DETROITE

Vasario 16-sios iškilmingas minėjimas ruošiamas š. m. vasario mėn. 10 d. 12.15 val. Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Minėjimas prasidės su pamaldomis 10.30 val. visose trijose Lietuvių parapijų šventovėse. Organizacijos prašomos dalyvauti Dievo Apvaizdos, Šv. Antano ir Šv. Petro minėjime salėse su vėliavomis.

Salėje vėliavos tvarkys švyturio Jūrų šaulių kuopos vadovybė. Iškilmingo minėjimo metu kalbės Lietuvos Generalinis Konsulas, Vytautas Čekauskas iš Los Angeles. Kas kalbės iš amerikiečių, dar kol kas nepaaiškėjo.

Iškilmingo minėjimo vadovas — Dr. Arūnas Vaitiekaitis. Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdyba, kaip pareiktas ir šiais metais, iškilmingo minėjimo metu rašinių konkurso laimėtojams ir laimėtojomis. Aušros ir Žiburio lietuviščių mokyklų mokiniams įteiks dovanas.

Organizacijų Centro Valdyba maloniai kviečia Žiburio ir Aušros lietuviščių mokyklų mokytojus ir mokinius organizuoti dalyvauti vasario 10 d. bažnyčioje ir iškilmingo minėjimo metu salėse. Iškilmingo minėjimo metu minėję dalį atliks su instrumentalistais Jaunimo Choras; vadovas muzikas Stasys Slizys. Vėliavos pakėlimas mies to centre prie Rotušės įvyks Vasario 16-sios dienoje 8 val. ryte; nuleidimas — 5 val. p. p. Organizacijos kviečiamos dalyvauti.

Antanas Sukauskas

ŠVYTURIO JŪRŲ ŠAULIŲ KP. METINIS SUSIRINKIMAS

Susirinkimas įvyko 1979 m. gruodžio 30 d. Šv. Antano parapijos patalpose. Susirinkimą pradejo k. p. Pir. Alf. Šukys. Buvo įnešta kuopos vėliava, atsiųsimu pagerbti mirusieji.

Pirmininkas išvardino valdybos dalyvius: pirm. Alf. Šukys, vicepirm. Bronius Valiukėnas, sekretorius Juozas Bražiūnas, kasininkas Vincas Rinkevičius. Spaudos informacijos va-

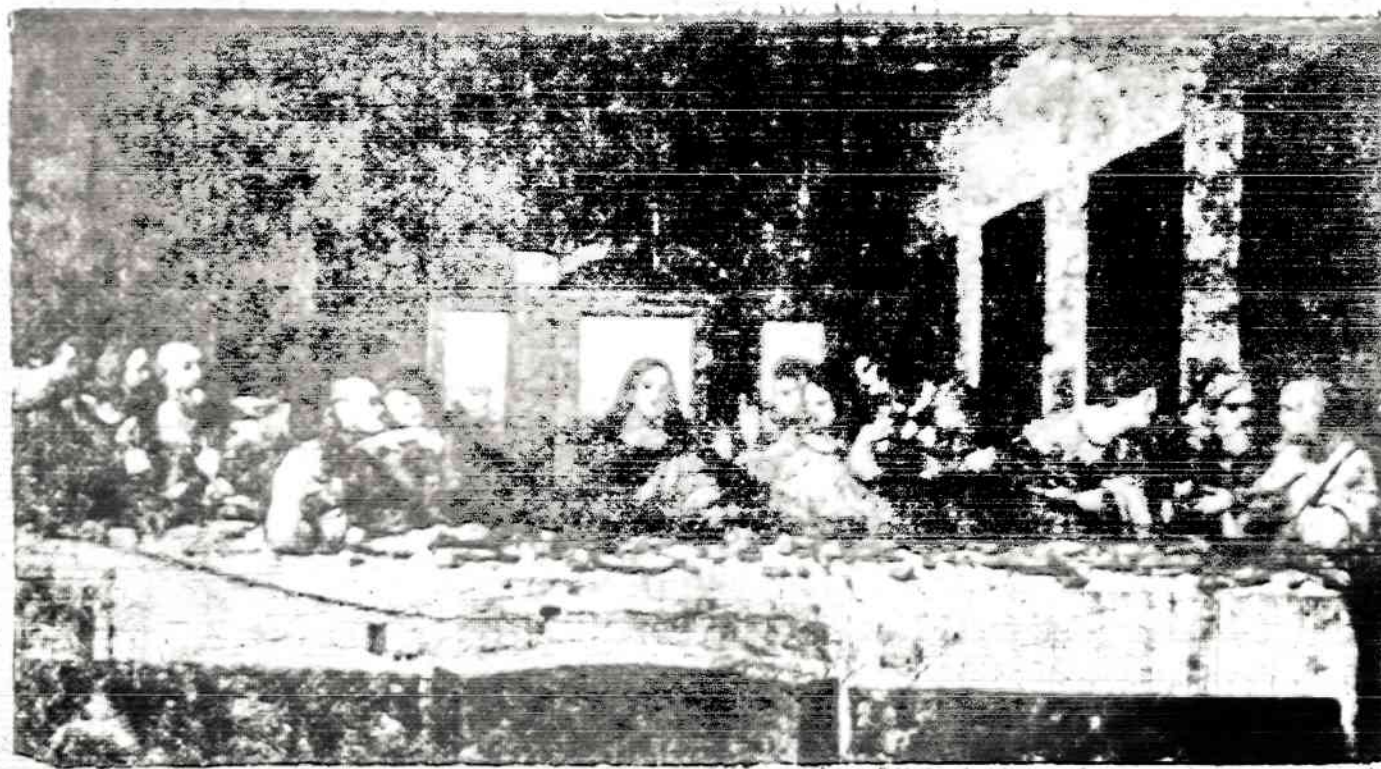
dovas Antanas Sukauskas, parengimų vadovas Petras Bukšys, jo padėjėjas Kostas Antanas Šurkus, kultūros reikalų vadovė Dana Zebraitenė, Pilėnų stovyklos administratorius Stepas Lungys, padėjėjas Petras Jocius ir Jonas Simpukas, moterų vadovė Angelė Šukienė, ūkio vadovas Juozas Kinčius. Kuopos kapelionas kun. Kazimieras Simaitis; Revizijos Komisija: Albertas Misiūnas, Stasys Petrauskas ir Cicilija Balsienė; Garbės Teismas: Kazimieras Daugvydas, Kazimieras Spakauskas ir Romas Macionis. Kadangi pastarasis persikėlė į St. Butkaus kuopą, jo vietoje paskirtas Mykolas Abarous.

Susirinkimui pirmininkauti buvo pakviestas Antanas Sukauskas, sekretoriauti Antanas Vaitėnas. Sudaryto prezidento pirmininkas perskaitė darbotvarkę, kuri buvo priimta kaip skaitytą.

Kuopos 1979 metų atliktų darbų smulkų pranešimą padarė pirm. Alf. Šukys, išvardindamas kiek per visus metus buvo surašyti parengimai, būten: Naujų Metų sutikimas Kinmore salėje Dearborn Hts, parengimas Lietuvos namuose balandžio 22 d., parengimas Pilėnų stovykloje birželio 10 d., pilėnų stovyklos atidarymas vasaros sezonui, birželio 23 d. Pilėnuose Joninės, rugpjūčio 12 d. pamirėta Jūros diena J. M. Kizių sodyboje prie Detroito upės. Svečių dalyvavo iš Čikagos ir Toronto.

Šiuo metu statomas Pilėnuose paminklas už žuvusius karius dėl Lietuvos laisvės ir Nepriklausomybės, bus panašus į stovėjusį Kaune Karo Muziejaus sodyboje paminklą. Paminklas bus atidarytas šiais metais pavasarį. Darbams talkina broliai šauliai. Pirmininkas, baigdamas pranešimą, padėkojo visiems pasidarbavusiems ir aukotojams ir kvietė nemažiau talkinti ir šiais metais. Po keleto trumpų paklausimų pranešimas buvo priimtas.

Kasininkas Vincas Rinkevičius pranešė apie dabartinį ka-

Leonardo da Vinci

Paskutinė Vakarienė

tos stov. Šiai dienai kasoje yra 4.437.77 dol. Revizijos Komisijos pirm. Albertas Misiūnas pasakė, kad jis tikrino kasos stovį, bet akto nesurastęs. Stovyklos Pilėnai administratorius paaiškino, kaip tvarkoma stovykla, ir painformavo susirinkusius, kad vasaros metu esą daug darbo; prašė talkos. Įsigijimui žolei pauti mašinėlei paaukojo 50 dol., skatino ir kitus aukoti. Virepirm. Bronius Valiukėnas savo pranešime įvertino pasidarbavusių šaulių ir pristatė pakelti į garbės narius k. p. pirm. Alf. Šukį, Angelę Šukienę ir Vincą Rinkevičių; susirinkimui pirmininkauantis Antanas Sukauskas papildė, pasiūlydamas šiuo metu sunkiai sergantį (taip pat daug pasidarbavusių) Juozą Bražiūną pakelti taip pat į garbės narius. Visi pristatyti ranku plojimu pakelti į garbės narius.

Garbės Teismo pirm. Kazimieras Daugvydas painformavo susirinkusius kad šiuo metu teismas bylų nesa. Apie narių mokesčius, įsigijimą uniformų ir kario prenumeratą susirinkusius painformavo pirm. A. Šukys; pageidavo, kad nariai nedelsiant susimokėtų mokesčius, įsigyti uniformas ir užsiprenumeruoti žurnalą Karį.

Platesnį pranešimą padarė Moterų Sekcijos vadovė Angelė Šukienė, išvardindama visus pasidarbavusius, padėkojo už atliktus darbus. Moterys atliko daug ir sunkius virtuvės darbus, gamindamos parengimus maistui. Petras Bukšys nurodė, kad gelbstint moterims reikėjo transportacijos, kurią jis ir atliko.

Klausimudse - sumanymuose Juozas Kinčius pasiūlė Pilėnuose ant kalno pastatyti Marijos statulą, Antanas Vaitėnas pasiūlė prie baseino pastatyti Šv. Jono statulą.

Užbaigai sugiedojome Lietuvos himną ir buvo išnešta vėliava. Susirinkimas buvo darbingas.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Gruodžio 31 d. Naujų Metų sutikimas Detroito ir apylinkėse įvyko net keturiose vietose: Die-

vo Apvaizdos parapijos salėje, Lietuvių klube, Dariaus-Girėno klube ir Dearborn Hts. Kinmore salėje, o gal ir kur kitur. Pastaroje salėje teko man Naujus metus sutikti. Atsilankę per 50 kvėstinių jautlėms šeiminiškėse nuotaukė. Muzika iš įgrotų juostelių, bet gana gera. Prisišėkome, padainavome. Vadavo P. Bukšys.

Peržengiant į Naujuosius metus pirm. A. Šukys tarė trumpą žodį, išgėrėme šampano tostą už naujuosius metus ir sugiedojome Lietuvos himną. Buvo geras maistas, geri gėrimai ir gera nuotaika. Linksmėnoms iki antros valandos. Rengėjai — švyturio Jūrų šaulių Moterų sekcija.

BALFO 76 SKYRIAUS PRANEŠIMAS

Balfo 76 skyriaus Detroito sekretorius Vladas Staškus pranešė, kad 1979 metų vajų galima skaiyti jau užbaigtu. Aukų surinkta \$5,360. Stambesniais sumomis aukojo: E. Flecker \$125, John F. Uznis \$100. Nario mokesčių per visus metus surinkta \$454. Narių mokesčių renkant pasidarbavo Česys Šadeika.

Iš viso aukų ir nario mokesčių sudaro \$5,804. Balfo vadovybė visiems aukotojams ir pasidarbavusiems nuoširdžiai dėkoja.

Artėjant Vasario 16-ajai, Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdyba pakvietė Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. rinką dr. Kazį Šidlauską padaryti informacinį pranešimą Šv. Antano parapijos patalpose šiuo metų sausio mėn. 13 d. tuoj po 11.30 val. pamaldų.

Paskaita bus turininga ir įdomi. Po paskaitos bus galima duoti ir paklausimus, į kuriuos prelegentas mielai atsakys.

Organizacijų Centro valdyba maloniai kviečia visus Detroito ir apylinkių prijauniančius lietuvių ir ruošiamą informaciją paskaitai atsilankyti.

Antanas Sukauskas

— Antradienį Europos biržoje už aukso unciją mokėjo \$624.

jis ten laimėjo... (Rinkimai buvo klastojami.)

Nuvažiavo į Worcesterį su dr. Valaičiu, neturėdami mandato pasirašyti sutartį, bet ištirti situaciją, informuoti kooperavimo reikalu. Parvežė 6 punktus, kurių priėmimas yra tolygu likvidavimui ALTos, kuri mus išgelbėjo nuo bolševikų teroro.

Per ALTos suvažiavimą, kai buvo priminta, kad jam, kaip ALTos vicepirmininkui, nedėrėjo dalyvauti buv. Pakšto salėje koncerte, kuriame buvo atsiųsti dainininkai iš ok. Lietuvos. Užduotį atliko, jis demonstratyviai nuo prezidento stalo pakeltu tonu sušuko: "Ašėjau ir eisiu".

Perdaug nenustebom, jei dalyvavimu V. Daunoro koncerte. Kai per šluto radijo valandėlę buvo paklausta atbėgusio Rindaudo opinija apie V. Daunorą, tai jis, neabejodamas, atsakė: "Daunoras atvažiavo su Maskvos dokumentais".

Kai tarp kitų buvo iškviesti ir baltuosius Rūmus dalyvauti varžėse su popiežiumi Jonu Pauliumi II, tai nuotraukoje buvo gretimai prie popiežiaus. O žmona parašė tiesiog sentimentus...

Idomu, ar ir Maskvoje teko vizituoti komunistų patikėtinius? Ko tylėti?

Žmonės kalba, trauko pečiais ir visai komentuoja mūsų "didžiūnų" pasimetimą ir kelia abejones, kur nuvairuos mūsų organizacinį, kultūrinį ir politinį veikimą?

Ok. Lietuvoje žmonės išstato save į didžiausią pavojų, kovoją už žmogaus teises, tikėjimo laisvę, leidžia pogrindžio spaudą informuoti laisvąjį pasaulį, saulyje.

o čia garbėtoškos stato ant koros mūsų tautiečių likimą ok. Lietuvoje, vieton renti jų užmojus!

K. Tutinys

Mūsų spaudoje

Bendruomenininkų pažadai
nieko nereškia

Vienybės 20-79 nr. Stebėtojas
dudca tokią pastabą:

ALTos Clevelande sušauktame devyname Amerikos Lietuvių kongrese, sakoma, buvęs smokslas ALTą likviduoti, pajungiant jį su politikiėjusios Bendruomenės vadovybei. Atstovai užmojų griežtai atmetė, kaip jokiū būdu neprideramą senųjų Amerikos lietuvių garbei, tradicijoms bei jų pasiylentimui Lietuvos lasivei nuo imigracijos pradžių 1869 metais. ALTą senieji Amerikos lietuvių savo politinių srovių susitarimu atkūrė 1940 m. Bendruomenė atsirado tik 1950 m. pradžioje, kaip "tremtinių" organizacija Vokietijos stovyklose. Atvykusi kaip išėivė Amerikon, Bendruomenė sulaužė duotus pažadus seniems Amerikos lietuviams, kurie čia veikia nuo 1869 metų, užsijmti vien lietuvių palaikyti kultūriniais darbais, ir pavirto dygliu ežiū, įsiroglinsiu į ramaus bei darbštus kurnio gūžtą. Politinis Bendruomenės pozavimas nedaro jai nei garbės, nei yra reikalingas, nes duplikuoja ALTos nuo pat pradžių gerai vedamą darbą.

K. Petrokaitis

— Sovietų valdžia nemanė, kad įsiveržimas į Afganistaną galėtų sukelti tiek daug pasipiktinimo visame laisvame pasaulyje.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RĖPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-
DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. J. J. A. KISS IN THE DARK. Piktantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gya kalba, grafiški iliustr. 150 psl. Kaina \$2.80.

Dr. Juozas B. Kocius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 146 psl., kainuoja \$3.00.

Dr. Juozas B. Kocius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atskilms ir Naujienas arba atsiųstus čekį ir pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

TRYIS NAUDINGOS KNYGOS

DABAR LAIKAS ĮSIGYTI SIAS NUPIGINTAS
IR LABAI NAUDINGAS KNYGAS:

- 1 — Leonardo Šimučio
AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA
500 psl. Kieti viršeliai \$5.00
- 2 — Prel. J. B. Končiaus
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
494 psl. Kieti viršeliai \$5.00
- 3 — Henriko T. Tamašausko
LIETUVIŠKASIS PAMARYS
340 psl. Minkšti viršeliai \$6.00
Su žemėlapiu, daug paveikslų.

ČEKĮ PRASOME PASIŪSTI, PRIDEDANT 50 CENTŲ
UŽ PERSIUNTIMĄ, TOKIU ADRESU:

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

Id yur node
stuffed up?
Get instant relief
with BENZEDREX[®]
INHALER
nasal decongestant

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAFRASTAI ĮDOMIUS GYDYTO-
JO, VISOUMENĖS VEIKĖJO IR RASYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., išleista 1908 metų įvykius, Jėblonakle ir Totoralcho jaunus dienas ir meilę rapinimui. \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.99. Minkštieji viršeliai tik \$2.99.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Dabar tik \$2.99.

Talima taip pat užsisakyti poštą, atsiųstus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. Kun. M. Valadkos UŽ LAISVĄ LIETUVI
Minkšti viršeliai, 410 psl. \$10.00
2. V. Biržiškos SENOVĖS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ
ISTORIJA, I ir II dalis.
Minkšti viršeliai \$10.00
3. A. Ambrosės CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA.
Minkšti viršeliai \$15.00
4. J. Laukio ORAKULAS. 414 psl.
Minkšti viršeliai \$10.00

Čekį reikia išrašyti:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill., 60608

Pridėti dolerį pašto išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone 421-6106

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusė metų	\$22.00
Subscription Rates:	tris mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusė metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
„Lithuanian News“	pusė metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:	Naujienuos - eina kasdien, išskiriant	
metams	sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-	
pusė metų	drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,	
tris mėnesiams	IL 60608. Telef. 421-6100.	
vienam mėnesiui	\$5.00	
metams	\$40.00	
	P pinigų reikia siųsti pašto Money	
	Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. rytė iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais - iki 13 val.

17 milijonų metrinių tonų

Amerikos ūkininkai, be kraštui reikalingų javų, užaugino, išdžiovinę ir paruošę dar septyniolika milijonų metrinių tonų javų, kuriuos užsakė Sovietų valdžios pirkliai, užėjusieji po Amerikos javų rinkas ir užsakiusieji tokią didelį javų kiekį. Rusai praėjusių metų rudenį jau išsivežė iš Amerikos aštuonis milijonus metrinių tonų javų, bet ateinančiais dviem mėnesiais tikėjosi išsivežti dar 17 milijonų tonų javų, tinkamų žmonėms ir galvijams maitinti.

Metrinė tona javų, pagal Britaniją, sveria 2,204.62 svaro. Tai didelis kiekis javų. O jeigu turėsime galvoje, kad rusai nupirko 17 milijonų metrinių tonų, sveriančių po 2,204.62 svarą kiekviena, tai kiekvienam bus aišku, kad rusams buvo reikalingas didelis javų kiekis. Jie jau gavo daug javų Amerikoje, bet jiems dar daugiau reikėjo. Tai ne pirmas metas, kai Sovietų valdžia užsakė tokius didelius kiekius javų Amerikoje. Buvo metų, kad ji javus supirkinėjo ne tik Amerikoje, bet Kanadoje, Australijoje ir kituose kraštuose. Paašikėjo, kad Amerika yra didžiausias grūdų aruodas pasaulyje. Kanada ir Australija moka javus auginti, bet tiek išauginti, kiek Amerikos ūkininkai išaugina javų, niekas nepajėgia. Reikia neužmiršti, kad Amerikos ūkininkams valdžia mokėjo, kad tiksliai žemės nederbų ir javų neaugintų. Kada rusai pasižadėjo ištisą dešimtmetį pirti Amerikoje augintus javus, tai ūkininkai pradėjo arti dirvonuojančius laukus ir auginti rugius, kviečius, kukurūzus, soją, avižas, ryžius, dažnai ir kitus augalus. Jų tiek priaugindavo, kad galėjo maitinti ne tik badaujančias tautas, bet galėjo parduoti javus ir Sovietų valdžiai.

Rusijos komunistai, pagrobę Rusijos valdžią, atėmę ūkininkų žemę ir ūkininkus padarė didžiausiais vergais, bandė pagaminti daugiau javų, bet jiems nesisekė. Nespaudavo ūkininkai, dirbdami valdžios dvaruose, surinkti derlių, tuoju Sovietų policija, čekistai, partijos vadai, o vėliau ir Sovietų kareiviai, atimdavo ūkininkų išaugintus javus ir nuveždavo į kariuomenės sandėlius. Maitinosi kareiviai, policininkai ir partijos nariai, o kiti badavo. Kiekvieną dešimtmetį, kiekvieną penkmetį agitatoriai

ruošdavo naujus planus, kalbėjo apie maisto auginimą, bet duonos kaip nebuvo, taip ir nebuvo. Neseniai atšventė 60 metų „revoliucijos“ sukaktį, bet maisto reikalas nepagerėjo.

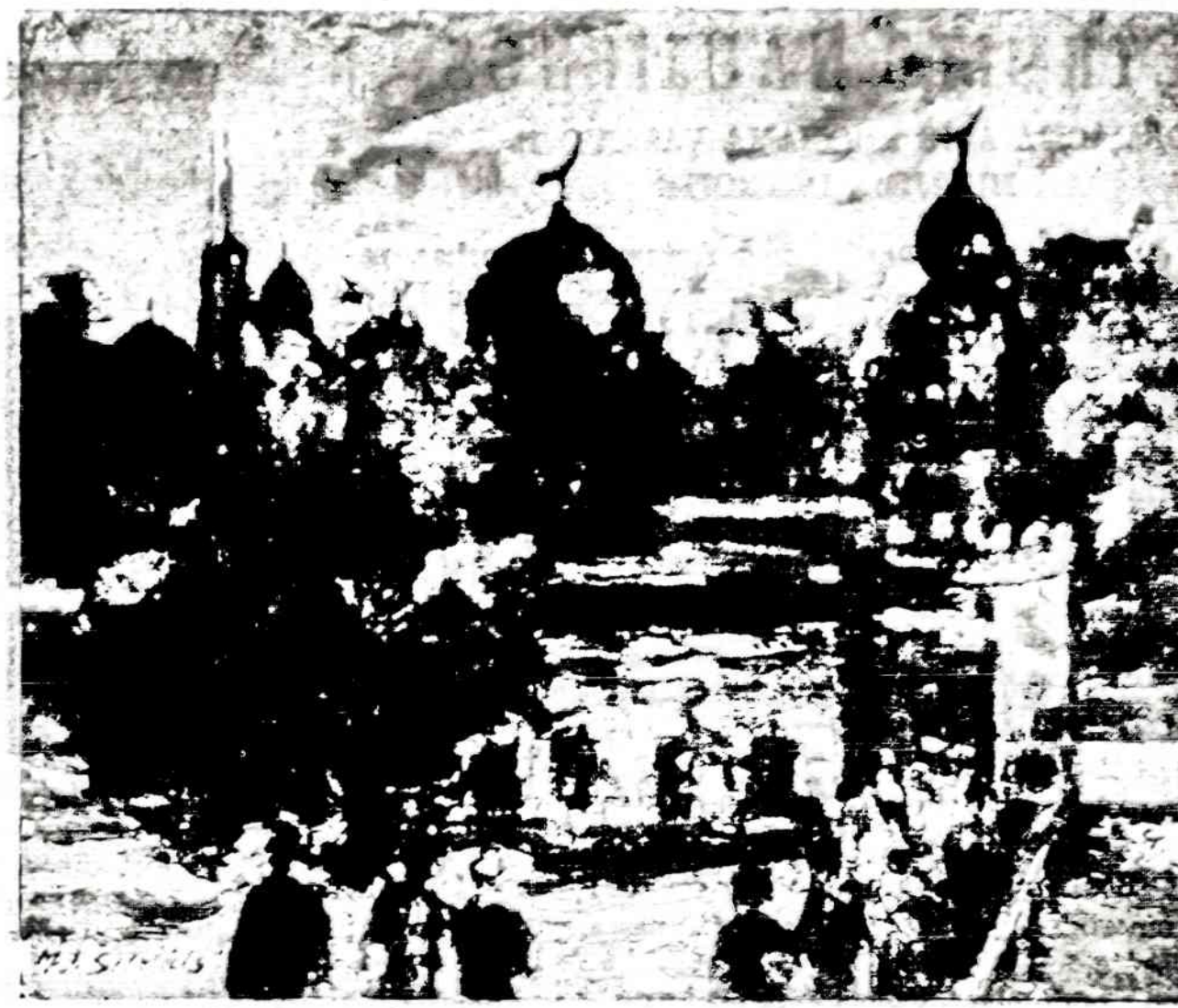
Prezidentas Carteris, būdamas labai gerai informuotas apie Sovietų ekonominę padėtį, nutarė neparduoti Sovietų valdžiai užsakytų 17 milijonų metrinių tonų javų, kai Sovietų valdžia įsiveržė į Afganistaną ir pareiškė, kad iš to krašto nesitrauks. Prezidentas Carteris buvo pradžios maisto pardavimo nesustabdyti dėl nesvarbių priežasčių. Afganistano užėmimas rusams atrodė nesvarbus dalykas. Jie vyko į Afganistaną „Kabulo valdžios kviečiami“. Jie buvo pasiruošę iš Afganistano išsikelti, kai bus „nuginkluotos amerikiečių ir kiniečių ginkluojamos gaujos“, kaip sakė Sovietų radijas. Bet prezidentas Carteris kitaip į visą reikalą pažiūrėjo. Jeigu Sovietų valdžia pasiuntė kariuomenę užimti, sulaužydama tarptautinius įstatymus, tai prezidentas turi teisę sustabdyti javų pardavimą Sovietų Sąjungai. Jeigu rusai gali lauzyti tarptautinius pažadus, tai prezidentas gali lauzyti pažadą ir neparduoti Sovietų valdžiai reikalingų javų.

Kyla klausimas, kodėl Sovietų Sąjungos valdovai nepajėgia pasigaminti pakankamai duonos savo krašto gyventojams maitinti? Caro laikais rusai turėjo pakankamai duonos. Jie galėjo maitinti visą Vakarų Europą. Tuo tarpu Rusijos komunistai, pagrobę visą didelę valstybę, per 60 metų neišmoko išauginti pakankamai duonos. Pačios protingiausios Sovietų galvos, pajėgiančios paruošti geriausius karo planus, pastatyti didžiausius kalėjimus, valstybės darbams įkinkyti įvairiausius vergus, nepajėgia suplanuoti, kaip visoje Sovietų Sąjungoje pasigaminti pakankamai duonos.

Patys geriausieji Sovietų valdžios planuotojai per vienerius metus paruošė geriausius planus Afganistanui pavergti. Jie sutraukė reikalingas jėgas, užėmė milžiniškus plotus ir per dvi savaites pavergė 17 milijonų gyventojų. Jie užėmė visą Pakistano pasienį, pasiekė strateginius kelių kelius ir artėjo prie Irano sienų. Niekas taip lengvai ir taip greitai nepajėgtų okupuoti tokios didelės valstybės ir pavergti tiek daug žmonių, kaip tai padarė Sovietų valdžios kariai. Afganistaniečiai buvo kovotojai, bet jie buvo užklupti taip staigiai ir taip netikėtai, kad jie neturėjo laiko pasprukti nuo Sovietų karių, moderniomis mašinomis persikeliančių nuo vieno strateginio punkto prie kito.

Pačios šviesiausios sovietų galvos per 60 metų planuoja, kokių būdu pavergti visą pasaulį. Vargu yra kita politinė grupė, kuri pajėgtų paruošti planus kitoms tautoms pavergti. Ji pajėgė pavergti ukrainiečius, gudus, gruzinus, azerbeidžianus, mongolus, lietuvius, latvius, estus, rytų vokiečius, o dabar pavergtų skaičius padidintas dar 17 milijonų afganistaniečių. Reikia manyti, kad gabūs sovietų planuotojai jau ruošia planus Pakistanui pavergti. Jie mano, kad Iranas nukris be mūšio, nes sovietų agentai jau pačiame Irane reklamuos mūlo Chomeini.

Visa nelaimė, kad tie garsieji sovietų planuotojai apskaičiavo, kaip užimti 17 milijonų tautą, bet jie nepajėgia užsiauginti 17 milijonų tonų javų. Jų nelaimė, kad JAV nutarė neparduoti rusams būtinai reikalingų 17 milijonų metrinių tonų javų. Reikia manyti, kad prezidentas Carteris, vietoje planų Afganistanui pavergti, privers rusus pasirūpinti, kaip duoną pasigaminti. Duona auga didžiausiuose Rusijos plonuose. Nereikia jos ieškoti Afganistane, Azerbeidžiane ir Lietuvoje.

Š. Šileikis

Riverview Parkas (aliejus)

PASALIO LIETUVIŲ JAUNIMO KETVIRTOJO KONGRESO NUTARIMAI

Pasaulio lietuvių jaunimo ketvirtasis kongresas įvykęs 1979 m. liepos mėn. 11 - 29 d. Didžiojoje Britanijoje ir Vakarų Vokietijoje ir atstovaujančių Argentinos, Australijos, Brazilijos, Didžiosios Britanijos, Italijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Kolumbijos, Prancūzijos, Švedijos, Urugvajaus, Vakarų Vokietijos ir Venecuelos lietuvių jaunimui, aptaręs rūpimus klausimus, skelbia IV PLJK nutarimus.

POLITINĖ SRTIS KUO MES TIKIME

Kiekviena tauta turi teisę spręsti savo likimą. Kiekviena tauta turi teisę puoselėti savo kultūrą, kalbą, kurti savo istoriją. Kiekvienos tautos nariai turi teisę laisvai veikti pagal savo įsitikinimus. Kiekviena tauta turi teisę gauti ir skleisti žinias nevaržomai.

Žmogaus ir tautos teisės yra neatskiriamos sąvokos. Šios teisės negali būti antraeilės pasaulinės taikos idealui. Kol žmogaus ir tautos teisės bus neįgyvendintos, kol bus politinių kalinių, nebus pasaulinės taikos. Sovietų imperializmo primetimojiant tautas ir išplaukiant prievartinę rusifikaciją paneigia šias teises okupuotoje Lietuvoje. Išskirtinai pažymėtinas platus mato religinis persekiojimas ir tikinčiųjų teisių neįgyvendinimas.

Reikalaujame, kad visos pasaulio tautos pripažintų Lietuvai teisę spręsti savo likimą. Tikime, kad Lietuva vėl taps laisva ir nepriklausoma valstybe.

vijoje yra nemoralus ir griežtai smerktinas.

Tuo pačiu konstatuojame, kad Lietuvos laisvinimo byla nėra vienintelis svarbus išsivijęs politinis uždavinys. Lygios vertės išsivijęs politinis uždavinys yra gyvenamųjų kraštų valdžių įtaigojimas, kad būtų sudaromos palankios sąlygos visuomeniniams bei kultūriniais reikiams išsivijimoje.

ŽMOGAUS TEISĖS

Pastaruoju metu pasaulyje yra atgijęs susidomėjimas žmogaus teisėmis ir organizuotu protestu prieš šų teisių pažeidimus. Tokios organizacijos kaip „Amnestijos internacionalas“ ir „Tarptautinė žmogaus teisių lyga“ vakarų spaudoje randa didesnę susidomėjimą ir platesnę paramą. Žmogaus teisių judėjimo sustiprėjimas yra teigiamas ir reikšmingas. Jis paremia ir atspindi mūsų principus ir įsitikinimus.

Tikime, kad žmogaus teisių judėjimas yra naudingas Lietuvos interesams. Daugelis organizacijų, kurios rūpinasi žmogaus teisėmis, rūpinasi ir lietuvių politiniais kaliniais.

Išsivijęs veiksniai, o ypač „os“ bei pavieniai asmenys, kurie rūpinasi Lietuvos būkle, turi savo veiklą išplėsti, aktyviai įsijungdami į žmogaus teisių sąjūdį. Sveikiname JAV-ese įsteigtą „Koaliciją Petkui ir Gajauskui laisvinti“ ir Kanadoje sudarytą „Lietuvių komitetą žmogaus teisoms ginti“, kurie yra tokio įsijungimo pavyzdžiai. (Bus daugiau)

— Antradienį Sovietų kariuomenės vadovybė pasigyrė, kad Afganistane jau turėjo 120 tūkstančių Sovietų karių.

Ltn. PETRAS BIRŽYS

Karininkas Antanas Juozapavičius

(Ištrauka iš biografijos)

1. NUO KČDIKYSTES IKI SUGRĮZTANT Į VILNIŲ

Antanas Juozapavičius gimė 1894 m. vasario m. 13 d. Švokštionių dvare, Vaškų valsčiaus, Biržų — Pasvalio apskrities. Krikštytas Vaškų parapijos bažnyčioje.

Antanas dar buvo mažytis, kai jo tėvai persikėlė iš Švokštionių į Papušės dvarą. Papušės dvaras ilgai jo atsiminimuose pasiliko. Antanui itin jos buvo malonios, nes vėliau paragavo karčių vargo vaisių.

Tarnai Antanuką vadino ponaičiu. Kiti ginčydavosi. Sakė, jeigu lenkiškai kalbėtų — būtų ponaičiuokas, o dabar lietuviškai. Antaniukas su tėvais ir tarnais visada lietuviškai kalbėdavo.

Kada Antanukas turėjo 7-8 metus, tėvai persikraustė iš Papušės dvaro į Rygą.

Nuvažiavus Rygon ir apsigyvenus blogame priemiesčio kambarelyje, Antanukas pajuto, kad ten. Papušėje, buvo kur kas geriau ir linksniau gyventi.

Dažnai jį tėvų prašė sugrįžti Papušėn. Matydams, kad kiekvienas toks prašymas mamytei ašaras išspaudžia, o tėvelis susirūpina ir

net nusimena, liovėsi paskui ir beprašęs. Matė jį, kad vistiek neberįs.

Retai Antanukas tėvelį ir tematydavo. Žinodamas, kad tėvelis važinėja, norėjo ir jis pasivažinėti. Dažnai tėvelio prašė pasiimti jį su savim pasivažinėti. Jam prisimindavo tie smagūs laikai, kai Papušėje bernas jį vežiodavo. kaip būdavo tada gera ir smagu! Vėliau tėvelis jam paaiškino, kad „Papušėje mus vežiojo, o dabar mes turime vežioti...“

Susirado Antanukas gatvėje sau draugų. Susibūriavau su jais. Kartu su miesčionėliais, dideliu jų būry, žaidė, bėgiojo, rėkavo, išdykavo. Galvėje daug ko jisai išmoko, daug į ką įprato, į ką nebūtų įpratus Papušėje. Draudė motina Antanuką, mokė, pratino prie gero, bet visko susekti negalėjo. Tuo labiau, kai jį susilaukė dukrelių, kurias prižiūrėti jai vienai reikėjo. Tada Antanuko pusdieniais, kai kada ir ištisą dieną, nematydavo. Atbėgs, užvalgys, dažnai duonos gabalą nusitvers ir bėga gatvėn.

1902 metais rugsėjo mėn. tėvas užrašė Antanuką į liaudies mokyklą prie Rygos katalikų bažnyčios. Koks buvo vaikučio džiaugsmas, pirmą sykį atsisėdusiam mokyklos suolan. Čia, mokykloje, jisai pajuto skirtumą tarp gatvės ir mokyklos vaikučių.

Pirmą žiemą, leidus sūnelį, motina gyrėsi, Darvino, iškeltas moksline tiesas, tas buvo ir yra

savo vyrui, kad Antanukas labai mandagus, geras ir išmintingas pasidarys.

Karštas lietuvis, liaudies mokytojas Buividas Antanas, pastebėjęs Juozapavičiaus gabumus, pasiūlė jį tėvą, prikaltė sūnų leisti į gimnaziją. Patsai pasisilūlė labai palankiomis Juozapavičiaus sąlygomis paruošti Antaną gimnazijon.

Materialė Juodapavičiaus padėtis tada jau buvo pagerėjusi. Susimąstė tėvai apie savo vienintelio sūnaus ateitį. Mokytojo patarimai giliai įsmego tėvui į širdį. Nutarė iš paskutinių leisti sūnų į gimnaziją.

1905 m. rugsėjo 16 d., kaip tik tais laikais, kada Lietuvoje ėjo smarki politinė kova, Antanas įstojo į Rygos Aleksandro gimnazijos pirmą klasę.

(Bus daugiau)

V. KAROSAS

Užbaigiant Vilniaus universiteto minėjimą

(Tęsinys)

„Kas neigė Koperniko, Galileo, o vėliau Darvino, iškeltas moksline tiesas, tas buvo ir yra

laikomas obskurantu. Lygiai, kas nesupranta renesanso, humanizmo ir reformacijos atskleistų mokslinių tiesų ir idealų, ant kurių pagrindų išaugo modernusis pasaulis ir Vakarų demokratija, tas negali pretenduoti į Vakarų kultūros mokslininkų eiles.“ (Mūsų Sparnai, 1974 m. Nr. 36)

Deja, praslinkus dar viename penkmečiui, niekas esminiai nepasikeitė išsivijęs kultūrinėje padangėje, kaip tai įrodė plačiai nuadėję Vilniaus uito minėjimai. Kuomet istorija revoliuciniais šuoliais žygiuoja į ateitį, pasitraukę iš Lietuvos profesoriai ir mokslo žmonės, didejančiam amžiaus naštai, vis labiau skęsta praėjityje, ieškodami ten atsakymų Lietuvos atečiai, drauge su savimi įtraukdami į savo sūkurį ir naujai priaugančią šėvijoje intelektualų kartą.

Kada įvyks išganingas lūžis lietuvių sąmonėje tarp atgyventos epochos ir naujai besiformuojančio pasaulio, kuriame Lietuva turės surast sau vietą? Ar įstengs naujos kartos išsivijęs protai nutiesti idėjinis kelius lietuvių tautai į ateitį, ar paliks tą uždavinį atlikti pavergtiems lietuviams? Toks manys iškilis klausimas, apžvelgus Vilniaus uito minėjimus, kuriuo pasidalinu su savo tautiečiais.

(Pabaiga)

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

KĄ VEIKIA MIRUSIEJI SVENTIEJI?

Mirusieji sventieji ir nešventieji nieko neveikia; jie miega ir ilsisi kapuose ir laukia prisikėlimo. Jie nepasidaro angelais ir negarbina Viešpatį. Psalmė 115:17 skaitome: "Ne mirusieji giria tave, Viešpatie, ir ne vienas, kuris nužengia į tylumą" (Skvir. Vert: "į mirusių buveinę", ebr. "seol"). Garsusis Senojo Testamento rašytojas, Izraelio karalius, sako: "Ką tik tavo ranka gali padaryti, tuojau daryk, nes nei darbo, nei proto, nei išminties, nei žinojimo nebus kape (seolyje), į kurį tu skubini" (Mokyt. 9:10). Mat, žmogus yra padarytas iš žemės, todėl mirdamas vėl į žemę sugrįžta. Turime garbinti Viešpatį Dievą kol esame gyvi. Todėl parašyta: "Taigi, ar valgotė, ar geriate, ar šiaip ką darote, visa darykite Dievo garbei" (1 Kor. 10:31). 146-je Psalmėje skaitome: "Girkite Viešpatį. Girk mano siela Viešpatį. Aš girsiu Viešpatį kolie esu gyvas. Palaimintas keno padėjėjas Jokūbo Dievas, kurio viltis: Viešpatyje, jo Dievuje".

SV. RASTO TYRINETOJAI

J. Murikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Iš dešimties, skambinti 374-8004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics

Medicinos direktorius
934 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. - BE 3-5899

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS

3902 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI

2619 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Jėdaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2666 WEST 63RD STREET
VAL. ANTRAD. 1-4 POPIET.
ketvirtid. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-7830
Residencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gondro praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ

Ofisas: 2642 WEST 59th ST. 51-2077
Tel. PR. 8-1223

OFISO VAL.:

pirm. antradi. trečiadi.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi.
dienai 2-4 val. popiet. ir ketu. laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Apmat. - Profes. Med. dan-
džiai. Speciali pagalba klijams
(Arch. Surovicius) ir t. t.

Val.: 8-4 ir 8-8. Šeštadienis 9-1
140 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: P.Rospect 6-5084

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai - Pina apdraudė
7EMA KAINA
R. BERNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įveivų atstumu.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1982 arba 376-5996

MY HEART DIET

Magdalena Sirute Sankūnienė

Studija (Grafika)

Stepono Kairio atsiminimai

(Tęsinys)

Kun. Rodzevičius

Man gimnaziją baigiant, Šiaulių "lenkai" netikėtai susilaukė vado. Juo buvo kun. Julius Rodzevičius. Labai ekspansyvus vyvlenos minutes tyla ir susikauplimu pegerbė mirusios atminimą ir pareiškė gilią užuojautą jos šeimai.

Nutarimų raštininkė Eugenija Strungys perskaitė praėjo susirinkimo protokolą. Jis buvo klubo narių vienbalsiai priimtas.

Į klubą įstoję keturios naujos narės: Alice Hochspring, Laverne Nasakaitis, Anna Bienenk ir Estelle Bobeh, kurios buvo entuziastingai sutiktos.

Klubą valdyba atsilankiusias nares pasveikino su šventėmis, linkėdama linksmų Kalėdų ir laimingų bei sveikų Naujųjų metų.

Sergančiosios narės: Veronika Šakėnas, Paulina Shlaustas (jau mirusi), Sofija Dorin, Anna Stumbris ir Alice Baranauskas. Buvo paprašyta aplankyti sergančias nares.

Buvo paskirtos kalėdinės dovanos, laikraščiai. Naujienos, Sophie Barcus radijo programai ir Veteranams.

Į knygų revizijos komisiją išrinktos: Antoinette Juozaitis, Anna Condux ir Emilija Survilas. Jos susirinkus sausio 15 dieną 2 valandą popiet Nellie Skinulis namuose.

Buvo pranešta, kad yra užpra-

šytos mišios už visas mirusias klubo nares sausio 27 d. 10 val. ryto šv. Kryžiaus bažnyčioje. Narės, kurios gali, prašomos tu dieną atsilankyti ir pasimelsti už mirusias nares.

Kasmet gruodžio mėnesį yra renkama nauja valdyba. Šį kartą 1930 metams perrinkta buvusi valdyba, kuri taip susideda: pirm. Nellie Skinulis, vicepirm. Julia Ramanauskas, sek. Eugenija Strungys, finansų rašt. Bronys Žemgulis, kasininkė Antoinette Kalys, kasos globėja Peggy Dovydauskas, koresp. Eugenija Strungys.

Po susirinkimo buvo vaišės. Sekantis klubo susirinkimas įvyks vasario 7 dieną.

Eugenija Strungys

Mold With A Dual Personality

Many people think of Cream Cheese and Pineapple Mold as dessert - particularly after a heavy meal. Made with either lemon flavor or lime flavor Jell-O, crushed pineapple, cream cheese and chopped walnuts, and garnished with generous dollops of thawed Birds Eye Cool Whip non-dairy whipped topping, the mold provides a light and lovely finale to dinner. Just as many people fancy it as a salad, and the same recipe framed in a bed of lettuce and garnished with mayonnaise is a happy choice to accompany a platter of cold cuts, a basket of rolls and your favorite beverage.

Cream Cheese and Pineapple Mold

1 can (20 oz.) crushed pineapple in juice	2 cups boiling water
2 packages (3 oz. each) lemon or lime flavor gelatin	2 tablespoons lemon juice
	2 packages (3 oz. each) cream cheese, softened
	1/2 cup chopped walnuts

Drain pineapple, reserving juice. Add water to juice to make 1-1/2 cups. Dissolve gelatin in boiling water. Add measured liquid and lemon juice. Gradually add 2 cups of the gelatin to the cream cheese, blending well. Chill until thickened. Stir in walnuts and pour into a 6-cup ring mold. Chill until set, but not firm. Chill remaining gelatin until thickened. Fold in pineapple and spoon into mold. Chill until firm, about 3 hours. Unmold. Serve as a dessert with thawed frozen whipped topping, or as a salad with mayonnaise, if desired. Makes about 6 cups or 12 servings.

studijuoti teisės mokslus Peterburgo universitete, dar nevedu. Pažinau jo būsimos žmonos, paneš Elenos Ziačkaitės, būdą, kurį es lankydavau, būdamas gimnazistų slaptos knygos knygynininku.

Pirmas iš S. Lukauskio įspūdis — žmogus ne kaip kiti. Kodėl ne kaip kiti, buvo man ir aišku, ir neaišku. Kiek kampuotas, staigų ir energingų gestų; n'abai bojęs "kultūringoje" bendruomenėje prisilaikomų bendravimo formų. Kaip ir niūrus — kalbasi dažnai galvą paniręs ir tik retkarčiais šauna žvilgsniu kalbinamąjį. Bet ir vėl, kartais taip nusikvatoja, kad pats virsta nesuvaldomu, nuosirdžiu juoku. Daug nešneka, ir kai kalba trumpais kapotais sakiniais, atrodo, nesikėsina kitam primesti, apie ką pats įsitikinęs kalba arba įrodinėja — kalba kaip ir sau. Dažnai, kai su kuo nesutinka ir kietai gina savo nuomonę, Stasio Lukauskio akyse pradeda šokinėti kibirkštėlės, kartais aštrios, kartais ir labai šiltos. Taigi, S. Lukauskis darė įspūdį žmogaus, kuris jau yra gyvenimo matęs ir jau bus nužymėjęs savajam gyvenimo keitimui vedamąsias gaires. Nei pats man buvo neaišku ir aiškėjo tik vėliau iš neperdažnų su S. Lukauskiu kontaktų; dažniau iš to, kaip jis garsėjo šiaulių visuomenėje ir dar toliau.

Lukauskių Stasiukas, lietuviškojo kaimo vaikas, gimė 1869 metais lapkričio 8 dieną pasiturinčio ūkininko, Juozo Lukauski, gausioje šeimoje. Augo kaip visi kaimo vaikai, buvo gyvas, greitas sugalvoti ir dar greitesnis padaryti, pripildomas prie betkurio sau pakeliamo darbo. Stasiuko tėvas, valsiūnė gerbiamas žmogus (staršina išbuvo 12 metų) ugdė vaiką sau padėjėju ir iš anksto pratino prie visokių darbų. Raginti nereikėjo. Bet kai Stasiukas kiek paaugo, tėvas zinodamas, kad žaibalam kaimo žmogui sunku gintis nuo betkurių bėdų, leido jį pradžios mokyklon. Kad ir reikėjo visko rūšiai mokytis, Stasiukui mokslas pakankamai gerai sekėsi, ir per tris žiemas mokyklą pabaigė.

(Bus daugiau)

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

SLA 260 kuopos narių, metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 13 d. 1:30 val. popiet, 2549 West 71st St., Chicago. Kviečiame narius ir asmenis, besidomintius SLA organizacija, atvykti į susirinkimą. V-ba

Arthritis Sufferers!

Now Get relief for painful inflammation and protection for your stomach! For minor arthritis pain, Arthritis Pain Formula has 50% more medicine than ordinary headache tablets. Plus two analgesics for double stomach protection. Try Arthritis Pain Formula, the arthritis specialist from the makers of Anacin.

Stasys Lukauskis

Stasys Lukauskis pažintu 1896 metais, dar s'udentų, baigiantį

Lietuvoje mirus

A.A. JUOZUI KRIVUI

nucisirdžią užuojautą reikšiančią žmonai Stasei, sūnui Alikui, seseriai Bronėi ir Amerikoje gyvenančiam broliui Biliui.

EAST CHICAGO'S REORGANIZUOTOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriat
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1215

2314 WEST 23rd PLACE

VirginiA 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA

1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. vak. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto

Vedėja Aldona Daukas

Telef.: HEMlock 4-2412

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYS

Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 9 val. vak.

Visos laidos iš WOPA stoties bangos 1490 AM.

St. Petersburg, Fla. 5:30 val. p.p. iš WTIS stoties 1110-AM bangos

2646 W. 71st Street

Chicago, Illinois 60629

Telef. 778-5374

Iš kup. Lietuvos

STELMUŽES ŽUOLAS PAGYDYTAS

Garsasis Stelmūžės žuolas prieš kelerius metus buvo drūčiai sunegalavęs, per kūrėjų jį ėmė pūdyti į vėdų patenką vanduo, o jo restauruoti niekas neskubėjo, kaip rėšo "Tiesa".

Bet šią vasarą jis buvo pradėtas gydyti kultūros paminklų restauratorių Jono Butkaus ir jo padėjėjų pagal paminklų konservavimo instituto specialistų paruoštą projektą.

Nuo žuolo medienos buvo apdorotas specialiu chemikaliu, kad toliau nebepūtų. Visi plyšiai, drevis užkalti varu, kuris ilgai patamsės ir įgis žuolo kamieno spalvą. Jo liemuo stipriai apjuostas dviem metaliniais lynais, o trys stambiausios šakos paremtos specialiomis atramomis. Dabar nei lietus, nei vėjas Stelmūžės žuolui nebeveiks.

Aptvarkyta taip pat ir aikštė apie jį. Vietoj tradicinės tvoros dabar stovi žuolinių kaladžių ratas, ant kurių galima bus atsistoti ir pasigrožėti žuolu.

Be kita ko, Stelmūžės žuolas auga Imbrado vls., Zarasų apskrityje, Latvijos pasienyje, ir pagal Lietuvos enciklopediją yra 1.200 m. senumo, o pagal Mažąją tarybinę enciklopediją — 2.000 metų senumo. Jo aukštis siekia 20 metrų, liemuo 8,6 metrų. Padavimai pasakoja, kad šalia šio žuolo senovėje kūrėsi lietuvių aukuras.

MOKSLINĖ KNYGA

APIE LIETUVIŲ KALBOS DALYVIUS

Kalbinkas V. Ambrazas Lietuvių kalbos dalyvius tiria jau keli dešimtmečiai. Apie juos yra parašęs daugybę straipsnių ir disertaciją įteigti daktaro laipsnį.

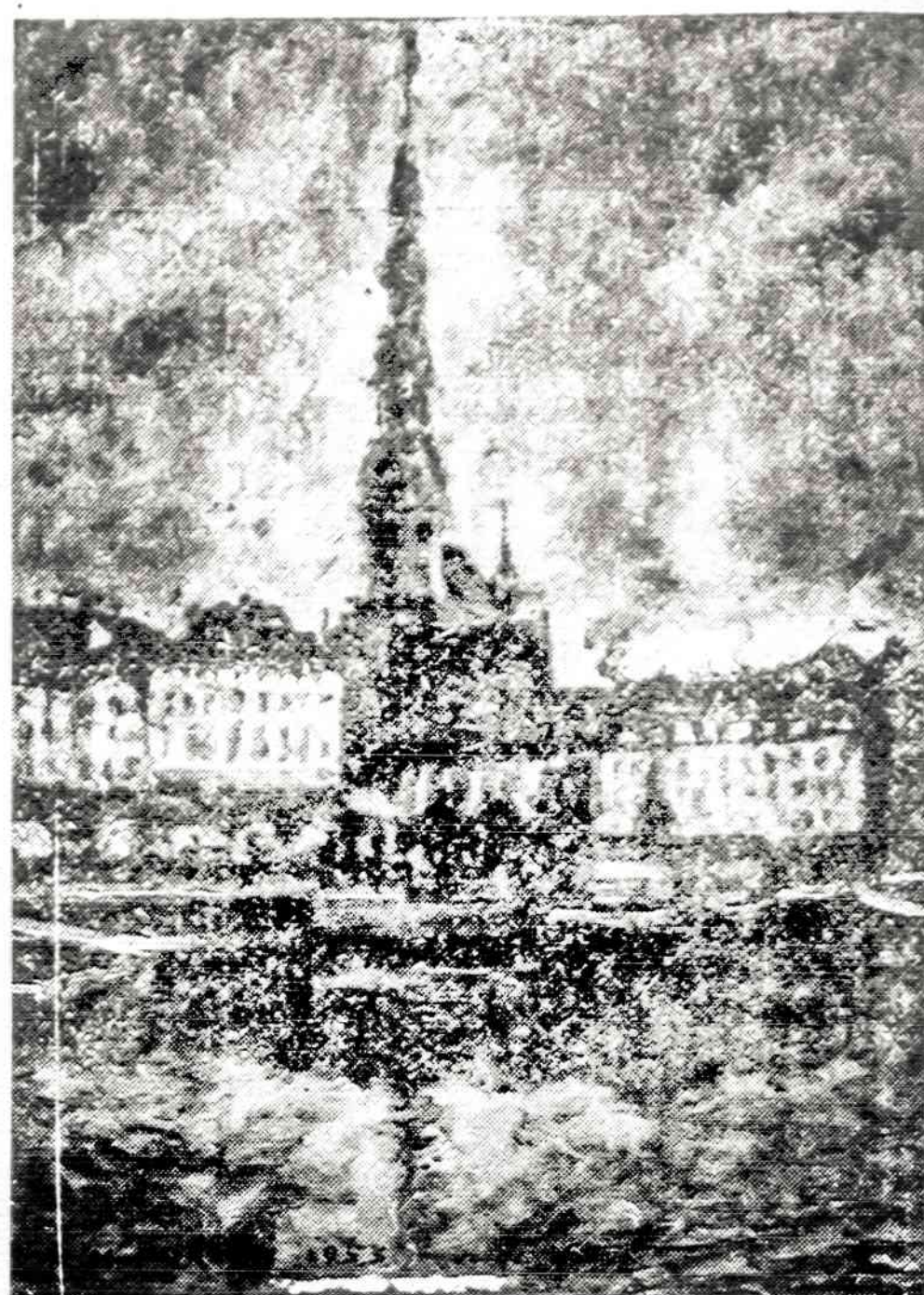
Dabar Lietuvoje išleistas jo darbo vaisius — knyga "Lietuvių kalbos dalyvių istorinė sintaksė".

Dalyvinės formos, kaip daugelis žino, yra šios: dirbas, dirbanti, dirbęs-usi, dirbdavęs-usi, dirbsiantis, dirbamas-ma, dirbtinas-na ir t.t.

NAUJOKIŲ ISLYDĖJIMAS

"Tiesa" lapkričio 3 d. išspausdino vedamąjį "Patriotinė pareiga socialistinei tėvynei" apie naujokų ėmimą, jų politinį paruošimą ir t.t. O apie išlydėjimą štai kas rašoma:

"Labai svarbu juos gražiai, organizuotai išlydėti, suteikti gerai tarnybą. Štai Vilniuje, Panevėžyje, Šiauliuose, Raseiniuose, Kėdainiuose iškilmingose palydėtuose visada dalyvauja šių miestų bei rajonų vadovai. Didžiojo Tėvyinės karo veteranai, darbo kolektyvų, visuomeninių organizacijų atstovai, pašauktųjų tėvai. Naujokams įteikiamos atminimų dovanos, išsakomi tėvų bei kolektyvų priesakai. Tokios palydėtuose ilgam išlieka kario atmintyje. Deja, vis dar nestinga ir pavydžių, kad naujokų palydėjimas tampa dar vienomis išgytėmis, neblaivių lydinčiųjų sam-

būriu. Čia svarų žodį turėtų tarti visuomeninės organizacijos, o kai reikia — įsikišti ir milicijos darbuotojai. Negera tradicija būtina rauti su šaknimis."

PREMIJA AKADEMIKUI V. STATULEVIČIUI

Sov. Sąjungos valsybine mokslo premija apdovanotas Lietuvos Mokslo akademijos akademikas Vytautas Statulevičius už 1958-1977 m. paskelbtus darbus, skirtus tikimybių teorijos asimptotiniams metodams.

NAUJI DUONŲ PAVADINIMAI

Siaulių duonos-makaronų kombinatas šiemet pradėjo kepti "Ramensko", "Amūro" duoną, batonus ir bandeles "Baltyminė" ir "Spaliukas", tortus "Nida" ir "Rudens raitai", pyragaičius "Šermukšnelė" ir "Nida".

SERGA BITES

Lietuvoje šiemet aplikta pati mo, kai prezidentas užtikrino, kad visi jų išauginti ir nuvalyti roatozė. Pirmiausia ji pasiro-javai bus parduoti.

džiūsi krašto šiaurės rajone. Užsikrėtusios ir negydamos bitės po 2-3 metų miršta. "Tiesoje" J. Balžekas rašo, kad tikriausiai bičių mėgėjai galėjo išsvetur įsivežti apkrėstas bites ar bičių motinas.

Nustatyta, kad jau serga didelė dalis bičių šeimų kolektyvų bites naikina, o blogiausia esą, kad kai kurie mėgėjai ima slėpti jas, vežti į kitus rajonus, tuo sukeldami dar didesnę pavojų, nes taip darant liga galinti išplisti po visą Lietuvą.

NAUJAS TILTAS VILNIUJE

Lietuvos spauda rašo, kad Vilniuje per Nerį jau pastatytas ir spalio 5 d. atidarytas naudotis pats moderniausias ir plačiausias visame krašte tiltas. Tiltas pastatytas pagal Leningrado ir Kazachijos specialistų projektą.

Iš Eur. Lietuvos

— Amerikos fermeriai apri- mo, kai prezidentas užtikrino, kad visi jų išauginti ir nuvalyti roatozė. Pirmiausia ji pasiro-javai bus parduoti.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2784

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IS EUROPOS SANDELŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

V. VALANTINAS

OWNER-OPERATORS

D.O.T. qualified with tandem axle tractor for piggy back operation. Pick up and delivery within a 400 mile radius. Chicago-based, excellent pay package.

(312) 226-7828

An Equal Opportunity Employer
(1 block north of Lake St.)
65 E. South Water St., Chicago, Ill. 60601

G.R.I. CORPORATION

W. H. KAPLINSKI

Call 977-3747 or apply in person:

Company benefits and Profit Sharing.

Good starting pay with increases. Many paid

Hours: 7:00 A.M. to 3:15 P.M.

No typing. Pleasant office conditions.

derful jobs in our downtown office.

with some previous work experience to fill various

CLERK

TRUMP AI

— Juozas Vieraitis iš Kanados, žiemą praleidžiantis St. Petersburg, Fla., užsakė Naujienas pusei metų. Dėkui Taip pat dėkui jo bičiuliams, kurie jį supažindino su Naujienomis ir turėjo teigiamos įtakos.

— Marija Mackevičienė iš Brighton Parko žiemą metui išvyko į Miami, Fla. Jos vyras, rūpindamas jos visokiariopa gerove, užsakė jai Naujienas.

— Leonas Krajauskas, New Buffalo, Mich., išvyko į St. Petersburg, Fla., ir ten bus iki pavasario. Dėkui už ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už \$10 auką.

— A. Brazis iš Toronto, pratęsdamas be raginimo prenumeratą, savo sveikinimus ir gerus linkėjimus atlydėjo \$7 auką. Dėkui. Taip pat dėkui tos apylinkės tautiečiui, užsiskiusiam Naujienas trečdaliui metų, bet pavadė prašiusiam neskelbti.

— Aleksandra Gerutienė, Amsterdam, N. Y., kiekvienais metais aukomis paremia Naujienų leidimą. Dėkui už ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už \$7 auką.

— Dėkui Kaziui Puzinkevičiui iš Pittsburgho už gerus linkėjimus, ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už \$10 auką.

— Adomas P. Jansas iš Brighton Parko, eileraščių knygos "Būk Palaimintas" autorius, prenumeruoja daugelį lietuviškų laikraščių ir juos aukomis paremia. Dėkui už \$5 auką.

— Kostas Juška iš Detroito, pratęsdamas prenumeratą, savo gerus linkėjimus atlydėjo \$5 auką. Dėkui. Taip pat dėkui to miesto tautiečiui, užsiskiusiam Naujienas vieneriems metams, bet pavadė prašiusiam neskelbti.

— Rašyt. Juozas Kralikauskas iš Islington, Ont., laimėjo Draugo konkursą ir \$1.000 premiją už romaną "Po ultimatumo". Vertintojų komisija sudarė Antanas Vaiciūlais, Marija Almenienė, Virginija Gureckienė, Jurgis Bradūnas ir Vladas Butėnas. Premijos mecenatas yra Aleksas Plėnys iš Mississauga Ont.

— Dail. Zitos Sodeikienės kūrybos paroda atidaroma sausio 19 d. ir bus iki vasario 28 d. Balzoko Lietuvių Kultūros muziejuje.

— Stasė Smalinskienė išrinkta Detroito lietuvių chorų pirmininke, Joana Kurienė — vicepirminke, Lionė Kizlauskienė — sekre., Vytautas Petruševičius — izd., Valentina Černiauskienė ir Kazimiera Gogelienė — valdybos narės. Chorui vadovauja muz. S. Sližys.

— Los Angeles lietuviai minės Lietuvos nepriklausomybės šventę vasario 17 d. Minėjimas pradedamas 10:30 val. pamaldomis šv. Kazimiero bažnyčioje, Minėjimas įvyks 12:30 val. Marshall mokyklos salėje. Kalbės buvusi Sibiro tremtinė Elena Jusutė iš So. Bostono.

— S. m. sausio m. 20 d., Šaulių namuose, gen. T. Daukanto jūrų šaulių rengiamo Klaipėdos Krašto atvadavimo metinės su kakties paminėjimo programo antroje dalyje A. Lymanas aptars jūrų kapitono B. Krišto pačio knygos "Jūros Keliais" turinį, o keletą būdingesnių ištraukų paskaitys inž. j. s. Kazys Ozelis. Girdėsime ir knygos autoriaus jūr. kpt. B. Krišto pačio žodį.

— Antradienio vakarų Oahu i Maui salas prie Honolulu plak 50 mylių vėjas ir lietus. Užmušė tris žmones, o 100,000 liko pastogės.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIŠIUOSIMIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ.

DEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
FETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Vlrinia 7-774

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RUSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir visais moderniais įrengimais Marquette Parko centre. Lengvos pirkimo sąlygos. Labai geras būnis, reta proga.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878,

839-1784 arba 839-5568.

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUORAITIS REALTY

Įvairi apdrauda — INSURANCE

BUTŲ NUOMAVIMAS — parenkam nuomininkus.

6600 S. Pulaski, Chicago

Tel. 767-0600.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

RECEPTIONIST

Including typing and general office duties. Full range of benefits. North Michigan Ave. location. Call BRIAN PETRY, 266-6472.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

TYPE SETTER

Immediate opening for full time typesetter with 1 year or more experience. Excellent pay and good benefits. Logan Square area.

Call LORI at 384-7135

for appointment.

Juozo Šmotello

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Grazi, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga su grauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuvių skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitu gyvenantieji prašomi užsisakyti paštą.

Knygos kaina — 5 doleriai.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.,

Chicago, IL. 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu Jums gali padėti teisininko Prano Šulo daruosta, — teisėjo Alphonso Vells peržiūrėta, "Sūduvos" sleista knyga su legalizkomis formomis.

Knyga su formomis gausna Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00, Pašto išlaidoms pridėti 90c.

FIGHT HEART DISEASE

GIVE HEART FUND

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiešiuose greit, garantuotai ir saugiškai.

KLAUDIJUS PUMPUTIS

4514 S. Talman Ave.

Tel. 927-3559

D E M E S I O

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$106 pusmėčiui automobilio

Liability apdraudimas pensininkams

Kreipitis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisymas

2646 West 69th Street

Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5930

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių

iškvietimai, pildomi pilietybės pra-

šymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapolis, Agent

3208 1/2 W. 95th St.

Evergreen Park, Ill.

60642, - 424-8654

State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto

iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo

9 val. ryto iki 12 val. d.

Ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162 arba 776-5163

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

SPECIALI 20% NUOLAI DA PRISTACIUS ŠI SKELBI

MĄ. Aukšiniai ir sidabriniai re

teželiai, žiedai, gintariniai karo

liai, auskarai ir kiti papuošalai

PERKAME sidabrinės ir auksi

nes monetas bei pašto ženklų

kollekcijas. Mokame aukšta

kainas. PATRIA, 4207 So. Sac

ramento - prie Archer.

Tel. 247-5081 (Pr.)

— Horoscopes or Astrologica

Tarot Card Readings. Saturday

11 to 5 no appointment neces-

sary. ELINOR JAKSTO, 17 N.

STATE St., Rm. 1717. Mes kal-

bame lietuviškai. 782-3777 or

925-8392. Professional Member

American Federation of Astro-

logers. (Pr.)

PATS SKAITYK IR DAR KI-

TUS PARAGINK SKAITYTI

DIEŖASTI "NAUJIEŖOS"